

Srečanje dveh projektov Erasmus+

When Two Erasmus+ Projects Come Together

Urška Repinc, Irena Bando

Izvleček

Prispevek opisuje izkušnje dveh projektov programa *Erasmus+* predvsem v tistem delu, kjer se dejavnosti obeh projektov srečajo. To sta projekta *Krea(k)tivnost sodobnega učenja* - projekt Osnovne šole Jagode Truhelke iz Osijeka in *Obogatimo naše delo* – projekt Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica. Koordinatorici obeh projektov sta šolski knjižničarki. Oba projekta spadata med ključni ukrep KA1 – to so projekti, ki podpirajo mobilnosti udeležencev šole prijaviteljice, ki si je za uspešno izvajanje projektnih aktivnosti našla partnerje v drugih državah. Za šolo v Osijeku so bile te aktivnosti: pripravljalni obiski, aktivnosti skupine učencev z mentorji spremljevalci, sledenje na delu in obisk tečajev. Na šoli v Bohinjski Bistrici so obiskovali tečaje in izvajali sledenja na delu. Opisan je pripravljalni obisk predstavnikov šole iz Osijeka na šoli v Bohinju v oktobru 2022, sledenje na delu predstavnikov šole v Bohinju na šoli v Osijeku v decembru 2022 in obisk skupine učencev s svojimi mentorji spremljevalci v Bohinju v marcu 2023. Obe šoli sta v sklopu projektov sodelovali še z drugimi partnerskimi državami. Sodelovanje dveh šol se nadaljuje v sklopu projekta *Branje ne pozna meja*.

Ključne besede: projektno delo, sodelovanje, Erasmus +, ustvarjalnost

UDK 028

Abstract

The article describes the experiences of two *Erasmus+* projects, mainly in the part where the activities of both projects meet. These are the projects *Crea(c)tivity of Modern Learning* - the project of Primary school Jagoda Truhelka from Osijek and *Lets Enrich Our Work* – a project of the Primary School of Dr. Janez Mencinger Bohinjska Bistrica. Both projects are coordinated by school librarians. Both projects are among the key action KA1 – i.e. projects that support the mobility of participants of the applicant school that has found partners in other countries for the successful implementation of project activities. For the school in Osijek, these activities were: preparatory visits, activities of a group of pupils with mentor companions, job shadowing and attending courses. At the school in Bohinjska Bistrica, they attended courses and carried out job shadowings. The school in Osijek conducted the preparatory visit of school representatives to the Bohinj School in October 2022, follows on the work of representatives of the school in Bohinj at the Osijek School in December 2022, and the visit of a group of pupils with their accompanying mentors from Osijek to Bohinj in March 2023. Both schools also collaborated with other partner countries on the projects, here described activities were seen as more intense, as the cooperation included both attending the partner school and preparing a visit for the school. The cooperation of schools continues in frame of the project *Reading knows no borders*.

Keywords: project work, collaboration, Erasmus+, creativity

Uvod

Osnovni šoli OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica in OŠ Jagoda Truhelka Osijek imata večletne izkušnje mednarodnega sodelovanja tako v sklopu mednarodnih projektov Erasmus kot eTwinninga. Koordinatorici projektov Erasmus, ki so kasneje prerasli v Erasmus+, sta šolski knjižničarki. Spoznali sta se preko eTwinninga, zanimivi so se jima zdeli projekti, v katere sta obe šoli vključeni, ob ogledu spletnih strani šol se je želja po medsebojnem sodelovanju še povečala. Obe šoli sta v začetku leta 2022 pripravljali vloži za projekta Erasmus+ akcije KA1.

Za OŠ dr. Janeza Mencingerja je bil to projekt Obogatimo naše delo, za OŠ Jagoda Truhelka Osijek pa Krea(k)tivnost sodobnega učenja. Projekta sta bila odobrena s strani pristojnih agencij, tako so poleti 2022 lahko pričeli z aktivnostmi. Vloga projektov med drugim vsebuje cilje projekta, projektne aktivnosti, način iskanja partnerjev, rezultate, vključevanje rezultatov v delo in širjenje le-teh na različnih ravneh. Pri projektu Obogatimo naše delo so glavni cilji naslednji: izboljšati obstoječe programe za nadarjene učence, krepiti mehke veščine (npr. sodelovanje, vodenje, povezovanje) in skladno s tem opazovati vrednote na šolah, ki smo jih obiskali in kako te vrednote prenašajo na mlade generacije – npr. domovinsko pripadnost ipd., smiselno vpeljevati novosti s področja informacijsko komunikacijske tehnologije. Načrtovane aktivnosti (mobilnosti, ki jih omogoča akcija projekta KA1) so bile: obiski izbranih tečajev v tujini in sledenje na delu na partnerskih šolah. Tečaje smo izbirali v katalogu tečajev na portalu "School Education Gateway" in preko priporočil udeležencev drugih šol, ki so seminarje že obiskali. Partnerske šole smo našli na več načinov: nagovorili smo nekatere šole, s katerimi smo predhodno že sodelovali v drugih projektih in se je vez še ohranila, tako da smo že vnaprej imeli zamisli, kaj bi lahko na konkretni šoli opazovali, poznali smo osebo, s katero smo se dogovarjali in je bilo načrtovanje zaradi tega lažje. Drugi način je bil, tako kot s hrvaško šolo, seznanitev preko eTwinninga.

Vsako izmed partnerskih šol je obiskalo več udeležencev (trije ali štirje) z namenom, da bi lažje doživeli interdisciplinarni oziroma sodelovalni vidik pripravljenih aktivnosti. Udeleženci so tako imeli priložnost že sproti prediskutirati aktivnosti, ki so jih obiskali in tudi izmenjati ideje o tem, kako bi videno lahko uporabili pri svojem rednem delu. Celoten projekt je precej obsežen, v tem prispevku so opisane le vzajemne izkušnje slovenske in hrvaške šole, kar doživljava kot projekt znotraj večjega projekta in tudi ta je razdeljen na več manjših projektov. Razlog za to je, da sva v tem primeru obe koordinatorici šolski knjižničarki in dejstvo, da je bilo to sodelovanje zaradi obojestranskih obiskov bolj poglobljeno. Knjižničarki sva imeli več možnosti gledati na projekt z vidika povečevanja bralne in informacijske pismenosti.

Hrvaški projekt Erasmus plus Creativity of modern learning je temeljil na raziskavi, opravljeni v šoli, iz katere so izhajali rezultati, da učenci preveč prostega časa preživijo doma z digitalno tehnologijo, predvsem mobilnimi telefoni, in da se vrstniki premalo družijo v živo in več na spletu na družbenih omrežjih. Zato so si v projektu zastavili cilje: omogočiti več pouka na prostem ter vplivati na duševno zdravje učencev in razvoj fine motorike pri učencih. Z učenci je bila organizirana mobilnost v Slovenijo, tam so učenci in učitelji pridobili nova znanja in kompetence na področju aktivnosti v naravi. Potekale so različne ustvarjalne delavnice, kjer so učenci razvijali fino motoriko (pletanje, oblikovanje lesa, barvanje pisanic z voskom, pripravljanje hrane z lokalnimi proizvodi ipd.). Bivanje v Sloveniji in pridobivanje novih izkušenj je udeležencem mobilnosti omogočilo prenos novih izkušenj na svojo šolo.

V sklopu hrvaškega projekta je bilo izvedenih tudi več seminarjev na temo razvoja digitalnih kompetenc in ustvarjalnosti, kjer so se na prostem naučili številnih novih oblik aktivnega učenja z uporabo sodobne tehnologije. Ena od pomembnih mobilnosti je bilo tudi sledenje na delu – Job Shadowing – na Islandiji, kjer so se udeleženci mobilnosti srečali z zanimivimi programi za spodbujanje branja, raziskovalni pouk na prostem, ustvarjalne STEM dejavnosti.

Pripravljalni obisk hrvaške šole v Sloveniji

Najprej je bil izveden pripravljalni obisk hrvaške šole v Sloveniji, o čemer je bilo besedilo objavljeno na spletni strani Osnovne šole Jagode Truhelke. V sklopu Erasmus+, KA1 projekta Ustvarjalnost sodobnega učenja, so se štiri zaposleni na OŠ Jagode Truhelke (ravnatelj šole Franjo Vukelić, koordinatorica projekta Irena Bando, učiteljica razrednega pouka Liana Mur in šolska pedagoginja Ana Vukojević) od 12. do 14. oktobra 2022 odpravili na pripravljalni obisk na Osnovno šolo dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici, Slovenija.

Slika 1: Uradni logotip programa Erasmus+

Slika 2: Uradni logotip eTwinning

Slika 3: Uradni logotip projekta Erasmus+ OŠ Jagode Truhelke Ustvarjalnost sodobnega učenja

Slika 4: Udeleženci pripravljalnega obiska projekta Erasmus+ Crea(c)tivity of Modern Learning na Osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja
Foto: Urška Repinc, 2022.

Namen pripravljalnega obiska je bil zasnova mobilnosti z učenci, katere izvedba je bila predvidena v marcu 2023. Idejo projekta je slovenski šoli predstavila koordinatorka projekta Irena Bando. Bohinjska šola je bila izbrana, ker je zelo uspešna pri izvajanju pouka na prostem (dejavnosti na prostem), zaradi uspešnih projektov na področju ekologije, spodbujanja branja, razvijanja ustvarjalnosti in zaradi številnih dejavnosti na področju zdravstvene higiene učencev.

O izkušnjah pripravljalnega obiska slovenske šole so hrvaški partnerji zapisali: »Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja ima približno 70 zaposlenih in 420 učencev. V zunanjem delu šole izstopajo šolski zeliščni vrt, učilnica na prostem, peskovnik, manjše igrišče in veliko igrišče, obdano s tekaško stezo. Sama šola je pravzaprav kompleks vrtca in osnovne šole z devetimi oddelki, kar pomeni, da gredo njihovi otroci prej v prvi razred, torej že pri šestih letih. Da bi prilagoditev potekala čim bolj gladko, z učenci v prvem razredu sodelujeta tako učiteljica kot vzgojiteljica. Delo je organizirano v eni dopoldanski izmeni, za učence pa je organizirano tudi podaljšano bivanje. Zanimivo je, da otroci v šoli sploh ne uporabljajo mobilnih naprav, niti med odmori. Na ta način se učenci med seboj bolj spoznajo in razvijajo socialne veščine. V sami šolski avli je postavljenih več miz za namizni tenis, ki jih učenci radi uporabljajo. Šola je opremljena tudi s tremi telovadnicami, kjer so tudi stene za plezanje, kar ni presenetljivo, glede na to, da je njihov kraj obdan z gorami, planinarjenje pa na šoli priljubljena dejavnost. Delo z otroki s posebnimi potrebami je organizirano skupinsko in individualno, vodijo ga pedagogi, ki imajo na voljo senzorno sobo in sobo z masažno mizo. Učenci v Sloveniji imajo v času šolanja priložnost, da se večkrat udeležijo šole v naravi v t.i. CŠOD centrih (Center šolskih in obšolskih dejavnosti), enega izmed njih smo obiskali v Bohinju. Center učencem poleg športnih aktivnosti nudi številne vsebine in možnosti, saj se nahaja v neposredni bližini gozdov in Bohinjskega jezera. Imeli smo priložnost obiskati tudi lepo podružnično šolo v Srednji vasi, ki poleg vrtčevske skupine šteje še okoli 40 učencev od 1. do 4. razreda. Na pripravljalnem obisku smo se seznanili z naravnimi lepotami, kulturnimi znamenitostmi, načinom življenja in tradicionalnimi običaji Bohinja, da bi bolje zasnovali aktivnosti študentov, ki jih nameravamo voditi na mobilnosti. Posebej nas je navdušila vožnja z žičnico na Vogel (1535 mnm) ter vzpon do slapa Savice, domovanje kozoroga, o katerem pravi legenda, da najlepši med njimi, Zlatorog, prebiva prav tukaj in fistim, ki ga vidijo, prinaša srečo. Vožnja ob čudovitih Bohinjskem in Blejskem jezeru, starih cerkvah, hišah, kozolcih, gorski pokrajini, je bila impresivna. Obiskali smo Dom Triglavskega narodnega parka, ki se nahaja na hribu s čudovitim razgledom na Triglav. Slišali smo tudi o zavarovanih rastlinah Triglavskega narodnega parka, med katerimi je najbolj znana planika, ter o zanimivih tradicionalnih prireditvah teh pokrajin, kot je Kravji bal v septembru in Mednarodni festival alpskega cvetja v maju. V dveh dneh pripravljalnega obiska smo resnično obogatili naše izkušnje in naše znanje o Bohinjski dolini, ki je del čudovitih Julijskih Alp.«

Namen pripravljalnega obiska je bil zasnova mobilnosti z učenci, katere izvedba je bila predvidena v marcu 2023.

Sledenje na delu – obisk šole v Osijeku

Po končanem pripravljalnem obisku sta koordinatoriki nadaljevali s pripravljanjem programa enotenskega sledenja na delu. Na bohinjski šoli so se udeleženci pripravljali skupaj, izražali so vsak svoja pričakovanja, na drugi strani pa je koordinatorica Irena s pomočjo svojih kolegov pripravljala ustreznih program. V skupini bohinjskih predstavnikov so bili poleg koordinatorice še slovenistka, učiteljica razrednega pouka in tajnica. Načrt projekta je pri mobilnostih vseboval tudi predstavnike nepedagoškega osebja, saj imajo le-ti v sklopu dejavnosti večjih projektov veliko vlogo.

Omenjeni tim je ob koncu obiska šole Jagode Truhelke Osijek pripravil tale zapis:

»Od 5. do 9. decembra 2022 je na OŠ Jagode Truhelke v Osijeku na Hrvaškem potekalo sledenje na delu (Job Shadowing) v sklopu mednarodnega projekta Erasmus+ Obogatimo naše delo. Strokovni delavci naše šole, ki smo se odpravili v Osijek, smo v tem tednu spremljali pouk ter druge šolske in obšolske dejavnosti z različnih vsebinskih področij od 1. do 8. razreda osemletke. Ob tem smo dobili zamisli, ki jih bomo lahko vpeljali v naše pedagoško delo, hkrati pa smo si s hrvaškimi kolegi izmenjali izkušnje in znanje. Partnerska šola v projektu je ena od dvajsetih osnovnih šol v Osijeku in ima že 140-letno zgodovino. Nahaja se v Donjem gradu, nedaleč od nabrežja reke Drave. Šolska zgradba je zaščiten arhitekturni spomenik. Šolo obiskuje okrog 500 učencev v dveh izmenah – dopoldanski in popoldanski. Šola se imenuje po znani pisateljici Jagodi Truhelki, ki je že od otroštva gojila močno ljubezen do hrvaškega jezika in pedagogike. To se je odražalo tudi v njenem poklicnem življenju. Kot predana učiteljica se je zavzemala za individualni pristop do otrok in vztrajnost v medsebojni komunikaciji. Tudi danes šola po ravnateljevih besedah sledi omenjenim načelom, kar se kaže v uspehih

učencev in motiviranosti učiteljev. Že ob prihodu na šolo smo občutili tudi prijaznost in srčnost vseh. Še posebej smo bili pozitivno presenečeni nad dobrodoščico in kulturnim programom, ki so ga pripravili za naš obisk. V celotnem tednu smo imeli možnost vpogleda v hrvaški šolski sistem in v različne načine poučevanja na razredni in predmetni stopnji pri različnih obveznih in izbirnih predmetih ter obšolskih dejavnostih. Pri urah pouka, pri katerih smo sodelovali, smo bili pozorni predvsem na proces razvijanja bralnih in digitalnih kompetenc pri učencih ter na njihove medsebojne odnose in sistem vrednot. Učitelji in učenci so pri urah prikazali močno vpetost v različne mednarodne projekte (npr. eTwinning), zlasti pri urah angleškega in nemškega jezika. Učenci so zato samozavestni in uspešni v govornem nastopanju in izražanju, spretni pa so tudi pri uporabi digitalnih orodij, ki jih uporabljajo za komunikacijo in skupno sodelovanje s partnerskimi šolami po svetu. Pri vseh predmetih je bilo opaziti, da velik poudarek namenjajo tudi razvijanju kreativnega mišljenja,

Slika 5: Predstavitve domačega branja
Foto: Urška Repinc, 2022.

ustvarjalnosti in ročnim spretnostim. Učenci so npr. za adventni sejem ustvarjali izdelke v servietni tehniki, kazalke v t. i. zlatovezu so opremili s QR-kodo s prazničnim voščilom, pri biologiji in kemiji so v skupinah na temo zdrave prehrane pripravili promocijsko gradivo in poučne igre.

Šola namenja veliko pozornosti nadarjenim učencem, ki jih uspešno motivirajo za vključevanje v številne šolske, državne in mednarodne projekte. Njihovo delo prikažejo na različne načine – s pomočjo različnih digitalnih orodij/aplikacij ali pa izdelke razstavijo v šoli kot eksponate v galeriji.

Kljub temu da se šola nahaja v mestnem okolju, nekatere učne vsebine (predvsem naravoslovne in družboslovne) obravnavajo v sodelovanju z lokalnimi ustanovami, ki smo si jih ogledali tudi mi. Obis-

kali smo narodni naravni park Kopački rit z interaktivnim muzejem v dvorcu Tikveš in Izobraževalni center Podravje (projekt Naturavita za razminiranje, obnovo in zaščito gozdov).

Naše poučno in pristrčno druženje s partnersko šolo se je sicer zaključilo, vendar bomo sodelovali tudi v prihodnje. Z veseljem namreč pričakujemo marec 2023, ko nas bodo naši hrvaški prijatelji obiskali v Sloveniji. Na naši šoli bodo njihovi drugošolci in šestošolci navezovali stike s slovenskimi vrstniki, se udeleževali raznih učnih dejavnosti in spoznavali značilnosti našega kraja z okolico. Na snidenje!«

Slovenski obisk je bil objavljen tudi na spletni strani partnerske šole iz Hrvaške, o srečanju obeh šol pa so pisali tudi v Večernjem listu (<https://www.vecernji.hr/vijesti/slovenska-i-osjecka-skola-uce-jedni-od-drugih-o-radu-s-darovitim-ucenicima-1645763>). O dogodkih ob obisku slovenskih učiteljev na hrvaški šoli je nastal Google foto album (<https://photos.google.com/share/AF1QipNYQG5cCj-Cm0rIL9dzQkAnR8oIIWDle8MhJFSVzWoZdJoBu3-p-Jd602ZxHVfMYqg?pli=1&key=UmVmbF-9QeHZxSEtOMHRvVFRY1RLeU1fckRTZEIR>).

Obisk učencev in učiteljev šole iz Osijeka v Bohinju

Obisk predstavnikov iz Osijeka so na šoli v Bohinju strnili v tale zapis:

V tednu od 26. do 31. marca 2023 so bili na obisku na naši šoli predstavniki šole Jagode Truhelke iz Osijeka v sklopu njihovega projekta Erasmus+ z naslovom Krea(k)tivnost sodobnega časa. Večina učencev je bila iz drugega razreda (po starosti so vrstniki naših tretješolcev), nekaj je bilo šestošolcev (starih kot naši sedmošolci).

Skozi ves teden so se seznanjali z našim načinom dela v učilnicah in izven njih, spoznavali našo deželo, predvsem Bohinj in celotno Gorenjsko. Že v nedeljo smo jih pospremili na Vodnikov razglednik in jih peljali skozi Zgornjo in Spodnjo dolino. Seznanili smo jih z delovanjem planinskega krožka. V ponedeljek smo jim pripravili prireditev, nato so se učenci med seboj spoznavali predvsem ob tradicionalnih igrah. Pokazali smo jim šolske prostore, zeliščni vrt in rastlinjak. Popoldne smo se sprehodili po Bohinjski Bistrici in se ustavili ob zanimivostih, kot so Cecconijev park, Zoisova ura, Knjižnica A.T.L. V torek smo obiskali druge gorenjske kraje: Bled, Rateče, Planico, Mojstrano.

V sredo so se v dopoldanskem času učenci udeležili pouka v tretjem in sedmem razredu. Ob sprostitvenih igrah so spoznavali delo v podaljšanem bivanju. Popoldne smo se udeležili zanimivih ustvar-

Slika 6: Vodnikov razglednik
Foto: Urška Repinc, 2023.

Skozi ves teden so se seznanjali z našim načinom dela v učilnicah in izven njih, spoznavali našo deželo, predvsem Bohinj in celotno Gorenjsko.

jalnih delavnic: barvanja pirhov, kvačkanja, ustvarjanja z lesom in kulinarčnih delavnic. Četrtek je bil namenjen krajem v Zgornji dolini, obisku Planšarskega muzeja, podružnične šole v Srednji vasi, popoldne pa smo imeli še plesno delavnico v Kulturnem domu v Stari Fužini. V petek smo v sklopu kulturnega programa spoznavali slovensko in hrvaško literaturo, kar je tudi del projekta Branje ne pozna meja/Čitanje ne poznaje granice. Skozi kviz smo ugotavljali, koliko novega smo se naučili o obeh partnerskih državah, ob slovesu smo peli, se družili ter se poslovili. Učenci in učitelji hrvaške šole so bili z obiskom šole zelo zadovoljni, nad Bohinjem so bili navdušeni. Nam je obisk pomenil obogatitev dejavnosti in prijetno druženje. Veliko aktivnosti je potekalo izven prostorov šole, tako smo k sodelovanju pritegnili tudi druge organizacije in ustanove v kraju – Turizem Bohinj, KS Stara Fužina, Občino Bohinj, Kulturno umetniško društvo Triglav Srednja vas, Knjižnico Antona Tomaža Linhartarja. Za pomoč in nasvete se jim lepo zahvaljujemo.

Uporaba znanja

Cilj mobilnosti hrvaških učencev in učiteljev v Sloveniji je bil pridobiti nova znanja in izkušnje s področja aktivnega pouka na prostem, duševnega zdravja in zdrave prehrane, fine motorike dela z rokami in učinkovite uporabe digitalne tehnologije. Udeleženci so po vrnitvi z mobilnosti na spletni strani svojega projekta objavili vse dejavnosti po dnevih, ki so jih izvajali v OŠ dr. Janeza Mencingerja. Na Google Photos je nastal album fotografij mobilnosti, posnetih je bilo več videov; Napisana so bila obvestila za lokalne in državne medije, učenci pa so svoje fotografije in opise zanimivih krajev v Sloveniji, ki so jih obiskali, objavljali na »Padletu«.

Cilj sodelovanja med obema šolama je bila izmenjava izkušenj in obogatitev z novimi znanji in veščinami ter prenos in širjenje znanja v njuni šolski skupnosti. Tako je hrvaška šola po mobilnosti z dijaki v Sloveniji izvedla več zanimivih delavnic s svojimi dijaki:

Delavnica »Čuječnost v naravi«, kjer so dijaki želeli spodbuditi vid in sluh ter biti prisotni v sedanjem trenutku z raziskovanjem in opazovanjem narave okoli sebe.

Digitalna delavnica »Učenje skozi igro-ustvarjalnost z digitalno tehnologijo«, kjer so učenci pri pouku računalništva oblikovali kreativne igre v spletnem orodju Wordwall o mobilnostnih aktivnostih v Sloveniji.

Delavnica »Poglobljeno branje s tehniko Storyline« je predstavila kombinacijo duševnega zdravja, umetnosti, ekologije in digitalne tehnologije. Delavnico je navdihnila zgodba o ekologiji, kjer so učenci uporabili znanje iz Slovenije iz delavnice na prostem, kjer so izdelovali kompozicije iz naravnih materialov.

Najpomembnejša aktivnost, izvedena po mobilnosti v Sloveniji, je povezana z zdravim načinom prehranjevanja. Z namenom ozaveščanja učencev o pomenu zdrave prehrane smo izdelali poskusni teden zdravega prehranjevanja in z evalvacijo pridobili povratne informacije učencev in staršev. Ta aktivnost je zahtevala priprave pri načrtovanju izbire, nabave živil in priprave obrokov, testiranja obrokov in ocenjevanja okusa ponujenih obrokov. Končna ocena je vsebovala trditve o prehranjevalnih navadah učencev in povezanosti te dejavnosti z

Slika 7: Mali vrt zelišč in zdravilnih rastlin v OŠ Jagode Truhelke, Osijek (Hrvaška)
Foto: Urška Repinc, 2023.

njihovim vsakdanjim življenjem ter preverjanje mnenj staršev o dejavnosti in njihovih pogledov na zdravo prehrano.

Pomemben projekt je bil tudi nastanek »Male šole zelišč in zdravilnih zelišč«.

Dejavnost je nastala iz novih izkušenj po mobilnosti v Sloveniji, kjer so učenci pridobili nova znanja in veščine o ekologiji in gojenju zelišč. Cilj tega projekta je bil ozaveščanje o pomenu aktivnega bivanja v naravi, izvajanje aktivnosti za razvoj fine motorike, razvijanje ekološke zavesti, pridobivanje novih znanj o avtohtonih rastlinskih kulturah zelišč in zdravilnih rastlin ter učenje razvojnega procesa gojenja takih rastlin. Namen te dejavnosti je tudi ozaveščanje o pomenu potrpežljivosti in skrbnosti pri negi rastlin ter razumevanje pomena povezanosti ekologije s preživetjem človeške vrste in živih bitij nasploh.

Zaključna aktivnost projekta Branje ne pozna meja

Na začetku šolskega leta smo se seznanili tudi z možnostjo sodelovanja pri mednarodnem projektu Branje ne pozna meja. Na pripravljalnem obisku smo se dogovorili, da bomo sodelovali tudi na ta način in zaključne dejavnosti uvrstili v teden obiska hrvaške šole v Bohinju.

Koordinatoriki projekta sta bili obe knjižničarki, ki sta dejavnost vodili z mentoricami učiteljicami, tako kot predvideva bralni projekt. V začetku šolskega leta so partnerske šole izbrale in brale hrvaške in slovenske pisatelje, tako je hrvaška šola preučevala in brala dela slovenske pisateljice Ele Peroci, zbirko zgodb *Otroci, lahko noč*, slovenska šola pa je izbrala delo Ivana Kušana, *Domača naloga*.

Poleg tega sta obe šoli raziskovali zgodovino, kulturo in znamenitosti svoje države ter pripravili predstavitev, ki sta jo predstavili na srečanju partnerskih šol v Bohinjski Bistrici 31. 3. 2023. Tam so predstavili dela, ki sta jih brali obe šoli, učenci hrvaške šole pa so zelo ustvarjalno dramatizirali *Muco Copatarico* v slovenskem jeziku. Tako so na ustvarjalen, domiseln, zanimiv in izviren način pokazali, da branje res ne pozna meja. Na koncu je bil v spletnem orodju Kahoot organiziran kviz znanja, kjer so učenci v mešanih skupinah odgovarjali na vprašanja o izbranem pisatelju, o velikanih, po katerih se imenujejo partnerske šole, ter o različnih značilnostih in posebnostih Hrvaške in Slovenije.

Slika 8: Zaključno srečanje partnerskih šol mednarodnega projekta »Čitanje ne poznaje granice/ Branje ne pozna meja« na OŠ dr. Janeza Mencingerja
Foto: Urška Repinc in Irena Bando, 2023.

Nadaljevanje sodelovanja

Slovenska šola dr. Janeza Mencingerja in Osnovna šola Jagode Truhelke sta partnerici v projektu eTwinning Igrajmo se glagolico3, ki se izvaja v letu 2023/2024.

V projektu sodeluje približno 10 šol iz Hrvaške in tujine s skupno približno 100 udeleženci. Šole imajo skupne dejavnosti, ki jih navdihuje glagolica, izmenjujejo izkušnje in se osredotočajo na kreativno reševanje problemov. Ob zaključku projekta se ustvari e-knjiga s predstavljenimi aktivnostmi in deli učencev vseh partnerskih šol. Cilj projekta je popularizacija glagoljaške kulturne dediščine z ozavešča-

Slika 9: Logotip mednarodnega projekta eTwinning Igrajmo se glagoljicom 3, v katerem sodelujeta obe partnerski šoli
Vir: eTwinning projekt Igrajmo se glagoljicom 3.

njem o pomenu kulturne in narodne identitete ter povezanosti slovanskih narodov. V izobraževalnem smislu je cilj spodbujati branje, raziskovanje, kritično mišljenje, razvoj ustvarjalnosti in uporabo digitalne tehnologije.

Tudi v tem šolskem letu nadaljujemo s projektom Branje ne pozna meja. Bohinjski učenci spoznavajo dela Sanje Pilič, učenci v Osijeku pa berejo literaturo Dese Muck.

Sklep

Koordinatorici projektov obeh šol pri vodenju in koordiniranju dejavnosti projektov Erasmus+ se trudita predvsem izboljševati bralno in informacijsko pismenost. To se kaže na različne načine. Branje je bilo v ospredju pri opazovanju ur pouka (job shadowing) in drugih dejavnosti na šoli, kot so projekti, v katere so vključene različne skupine učencev. Pomemben je vidik priprav na različne aktivnosti znotraj posameznih mobilnosti. Veliko je poizvedovalnih aktivnosti, potrebnih za uspešno delo. Potrebno se je poučiti o kraju obiska, o značil-

nostih šole. Zbirali smo informacije s pomočjo različnih virov in sodelovali ter tako pripravili gradiva, s katerimi smo oblikovali program. Na ta način se učimo sodelovati med sabo, spoznavamo veščine drug drugega in jih vključujemo v skupno delo. Veselimo se poznanstev in prijateljstev, ki se krepijo iz projekta v projekt in včasih ostajajo tudi po zaključenih dejavnostih.

V izobraževalnem smislu je cilj spodbujati branje, raziskovanje, kritično mišljenje, razvoj ustvarjalnosti in uporabo digitalne tehnologije.

Viri in literatura

- Chu, S. in dr. (2008). Grade 4 Students' Development of Research Skills Through Inquiry-Based Learning Projects. *School Libraries Worldwide*, 14(1), 10–37.
- Ferbežar, I. (2001). Kurikularni model obogatene triade J. S. Renzullija. *Pedagoška obzorja*, 16(1), 46–52.
- Grosman, M. (2006). *Razsežnosti branja*. Karantanija.
- Kennedy, D. (2015). *Pisanje in uporaba učnih izidov: praktični vodnik*. CMEPIUS; Univerza v Mariboru.
- Markelj Jensko, L. (26. 2. 2024). eTwinning projekt Igrajmo se glagoljicom 3. <https://www.osbohinj.si/2024/02/26/etwinning-projekt-igraymo-se-glagoljicom-3/>
- Novljan, S. (2008). Pogled na bibliopedagoško dejavnost. *Šolska knjižnica*, 18(1-2), 4–9.

Dr. Urška Repinc, dr. bibl., zaposlena na Osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica.
Naslov: Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, Savska 10, 4264 Bohinjska Bistrica
E-naslov: urska.repinc@osbohinj.si

Dr. Irena Bando, dr. informacijske znanosti, knjižničarstvo, zaposlena na Osnovni šoli Jagode Truhelke Osijek.
Naslov: Osnovna šola Jagode Truhelke Osijek, Crkvena 23, 31000 Osijek
E-naslov: irena.bando@gmail.com